

Alena Mornštajnová

Hana

310 s., váz., 299 Kč
ISBN 978-80-7491-940-4

Vychází 23. února 2017

O autorce

Alena Mornštajnová (nar. 1963) vystudovala angličtinu a češtinu na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. V současné době pracuje jako lektorka anglického jazyka a překladatelka. Žije ve Valašském Meziříčí. Debutovala v roce 2013 románem *Slepá mapa*, který se dostal do užší nominace na Cenu Česká kniha 2014. Její druhý román *Hotýlek* vyšel v roce 2015.

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy *Hana* najdete zde:
<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1270>.

Soubor PDF s kompletním textem knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Anotace

Existuje-li něco, co prověřuje opravdovost lidského života, pak je to utrpení. A existuje-li něco, co život znehodnocuje, pak je to utrpení, které člověk působí jiným. Jenže co když je přesto nevinný? Co když je to všechno jen shoda okolností a člověk je pouze bezmocným nástrojem osudu?

Je zima roku 1954 a devítiletá Mira se přes zákaz rodičů vypraví k řece jezdit na ledových krách. Spadne do vody, čímž se její neposlušnost prozradí, a je za to potrestána tím, že na rodinné oslavě nedostane zákusek. Nevinná příhoda z dětství však pro Miru znamená zásadní životní zvrat. Následuje tragédie, která ji na dlouhá léta připoutá k nemluvné a depresivní tetě Haně a odhalí pohnutou rodinnou historii, jež nadále popluje s proudem jejího života jako ledová kra.

Příběh, který vychází ze skutečných událostí, popisuje Alena Mornštajnová ve strhujícím tempu a se smyslem pro dramatickosti, až má čtenář pocit, že sleduje napínavý film. Zůstává jen otázka, zda se kra osudu nakonec přece jen rozpustí...

Z ohlasů na knihu

Pravděpodobně není pravidlem, že by redaktorka byla zároveň nadšenou čtenářkou knihy, jejíž korekturu dělá. V případě knih Aleny Mornštajnové však toto pravidlo stoprocentně platí. Od přečtení prvních řádků jejího prvního románu Slepá mapa jsem věděla, že je to „moje krevní skupina“, druhý román Hotýlek to jen potvrdil a tentýž pocit mi přinesla i třetí kniha.

V novém románu Hana je, stejně jako v předchozích dvou, nejen všechno, co čtenář od dobré knihy očekává — napětí, humor, moudrost, „pohlazení po duši“, věty, které rozesmějí, i pasáže, při nichž naskočí husí kůže —, ale i něco navíc — krásný jazyk, vytříbený styl. A to v současné beletrii zdaleka není samozřejmé. Alena Mornštajnová umí pobavit, ale také přiměje zamyslet se nad nevyzpytatelností osudu i nad vlastním životem. Přečtete jej jedním dechem i s tiráží a bude vám líto, že už je konec.

Jako dabéři mají „své“ herce, které dabují, já mám „svou“ Alenu Mornštajnovou. Už teď se těším na všechno, co v budoucnu napíše.

Dagmar Procházková, redaktorka knihy

Alena Mornštajnová je moderní bard — sevře vás v tenatech svého vypravěčského génia, vtáhne do děje, zalomcuje duši a zanechá s rozvrácenou myslí a blahem v srdci. Její knihy jsou jedním slovem sugestivní! Román Hana, stejně jako předchozí Slepá mapa a Hotýlek, se vyznačuje jedinečnou poetikou, silným příběhem, v dnešní době obzvláště důležitým k připomenutí, a čte se se zatajeným dechem.

Zuzana Turňová, ex-marketing manager Neoluxoru

Rozhovor

Román Hana je mimořádně silným příběhem židovské rodiny. Do jejího života zasáhne nejen druhá světová válka, ale také náhoda, nebo — chce-li někdo — osud. Vychází tento příběh ze skutečnosti?

Na začátku každé mojí knihy byla skutečná událost nebo postava. Ten kousek pravdy mi slouží jako základ, ze kterého vyroste fiktivní příběh. Hana je o událostech, které se udály v Meziříčí ve čtyřicátých a padesátých letech dvacátého století, ale postavy Hany a její neteře Miry jsou smyšlené. Jen křestní jména jsem si vypůjčila od dvou sester s jiným osudem.

O holokaustu už byla napsána a natočena řada skvělých děl, vracet se k tomuto tématu tedy vyžaduje poměrně značnou odvahu. Proč jste si tohle téma vybrala?

I když je holokaust součástí příběhu, Hana není jen knihou o pronásledování Židů. Je to především příběh dívky, jejíž plány a sny se střetly s krutou realitou. Původně jsem chtěla psát o tyfové epidemii

ve Valašském Meziříčí. Zasáhla město v roce 1954 a zanechala za sebou několik mrtvých. Protože tehdy těžce onemocněla i moje babička a s následky nemoci se musela vyrovnávat po zbytek života, něco málo jsem o té události věděla. Poměrně dost dlouho jsem se na psaní připravovala. Pročítala jsem materiály a mluvila s pamětníky a najednou jsem zjistila, že o městě, ve kterém žiju celý život, vím velice málo. Narazila jsem na tzv. „Hellerův seznam“, což byl seznam téměř dvou stovek židovských obyvatel města, kteří jednoho večera nastoupili do vlaku a už se nevrátili. Prostě zmizeli, jako kdyby nikdy neexistovali. Pročítala jsem jména, data narození, povolání, prohlížela jsem si fotografie, a v tom okamžiku jsem pochopila, že příběh zmizelých obyvatel do mé knihy patří. Obě události — tedy válku a epidemii — jsem propojila příběhem dívky Hany, a kniha byla na světě.

A co jste chtěla říci jiného nebo jinak?

Nevím, jestli se k tématu holokaustu dá říct něco nového. Všichni víme, že to byla nepředstavitelná a neodčinitelná hrůza. O to horší je skutečnost, že příběhy Židů, kteří nějakým zázrakem přežili, měly jedno společné. Ti lidé se cítili provinile. Cítili vinu za to, že přežili. Vrátili se do světa, který je nechtěl a který jim nerozuměl. Proto jsem knihu pojmenovala HANA. Je to nejen jméno hrdinky, ale i pocit, se kterým žije. Cítí se poznamenaná, provinilá, cítí hanu.

Už ve Vaší první knize — románu *Slepá mapa* — jsou hrdinkami tři generace žen, které se potýkají s velkými dějinami. Podobné je to i v *Haně*. Máte pocit, že ženy reagují na ty velké historické události jinak než muži?

Píšu o ženách, protože ženám víc rozumím. Muže mám ráda, ale jejich pohled na svět je jiný. Pokud jde o tzv. velké dějiny, ovlivňují náš život a je úplně jedno, jestli jste žena, nebo muž. Všichni se musíme vyrovnávat s tím, že svět se neotáčí tak, jak bychom si přáli nebo představovali. Každá doba přináší své problémy. My máme štěstí, že žijeme v období zdánlivého klidu, ale i tak si musíme hledat své místo ve světě.

Začala jste publikovat poměrně pozdě. Co vás k psaní přivedlo?

Zjednodušeně bych mohla říct, že i mě zpomalily ony velké dějiny. Studovat jsem mohla až po revoluci, a to už jsem byla vdaná, měla dvě malé děti a pracovala jsem. Vystudovala jsem jenom díky tomu, že jsem měla velkou oporu ve svém muži. Pak jsem kromě učení začala překládat a přemýšlet o psaní. Vždycky jsem věděla, že chci psát, ale k tomu je potřeba čas. Jednoho dne jsem si uvědomila, že čas budu mít jediné tehdy, když si ho udělám. Že můj život bude takový, jaký si ho udělám. Zariskovala jsem, dala jsem výpověď v práci a po deseti letech jsem konečně dopsala první knihu. Na druhou stranu ale musím říct, že to pokládám za přirozený vývoj. Žádné roky svého života nepovažuji za promarněné. Všechno, co jsem prožila, slyšela, viděla, přečetla, se mi uložilo kdesi v podvědomí, a když sednu k počítači, mám z čeho čerpat.

Váš první román *Slepá mapa* měl mezi čtenáři mimořádný úspěch a prodalo se ho několik tisíc výtisků. Čekala jste to? Jak se Váš život změnil poté, co jste se stala spisovatelkou?

Můj život se nijak nezměnil. Stále jsem na volné noze a nemám na psaní tolik času, kolik bych si přála mít. Úspěch mých knih mě povzbuzuje k další práci. Píšu ráda, ale někdy to opravdu není lehké. Mám určitou představu, snažím se ji naplnit, ale občas vidím, že to není ono. Pak jsem ráda, že psaní není tím, čím se živím, knihu odložím, a když se k ní vrátím, vidím ji jinýma očima.

Přemýšlíte už o další knize?

Další knihu mám rozepsanou, zatím se mi zdá, že směřuje správným směrem. Tak jako u každé knihy i teď vím, co jí chci říct a k jakému závěru chci dojít, ale cestu teprve hledám. To je na psaní to nejzajímavější.